

9. OKOLJE IN ČLOVEK

RAZMISLI IN ODGOVORI

9.1 Pomen učinkovitega izkoriščanja naravnih virov surovin in energije

1. Da, čezmerno izkoriščanje fosilnih goriv, industrija onesnažuje pitno vodo, čezmerno sekanje pragozdov in podobno
2. Da, z učinkovito in varčno rabo energije se zmanjšajo potrebe po njej in s tem tudi negativne posledice, s katerimi ljudje pri pridobivanju energije vplivamo na okolje in naravo.
3. Les je naravni vir, izkoriščati pa ga smemo le toliko, kolikor je sprotni letni prirastek. Vsako leto smemo porabiti le toliko lesa, kolikor ga na leto zraste.
4. Da. Z zaježitvijo rek lahko poplavimo velika območja in s tem negativno vplivamo na življenjsko okolje živali in rastlin, zaradi jezov pa se bistveno zmanjša količina mulja, ki ga reke prinašajo v doline.

9.2 Človek uporablja in reciklira snovi

1. a) nevarni: barve, topila, stare baterije, stara zdravila;
nenevarni: papir, biološki odpadki, mešani odpadki
b) nevarni: odnesemo v zbirni center ali v premično zbiralnico
nenevarni: v zabojnike za ločeno zbiranje odpadkov oz. v zabojnik za mešane odpadke
2. a) embalaža iz stiropora, jogurtni lončki
b) polistiren, PS
3. kovine: cink, kadmij, svinec; oglje, kemikalije, plastika
Ponovno lahko uporabimo kovine.
4. Na rok uporabnosti živila.

Preizkusi svoje znanje

1. **B** se povečuje
2. **C** kovine
3. **C** Viri energije so omejeni, zato je treba energijo premišljeno izkoriščati.
4. **B** Varčna izraba energije.
5. **c** laki in barve
č tekstil
d akumulatorji
6. **a** Plastiko lahko recikliramo.
b Pri gnitju bioloških odpadkov brez kisika nastane metan.
d Pri recikliranju odpadkov dobimo snovi za izdelavo novih predmetov.
7. **B** Pri gnitju bioloških odpadkov nastaja plin metan.
8. Nekatere odpadke, ki vsebujejo gorljive snovi, lahko **sežigamo**. Pri tem je pomembno, da je temperatura **visoka**. Pri procesu nastajajo **dimni plini**, ki jih je treba čistiti, da ne onesnažujejo **ozračja**.